

FACTSHEET

Zomerstop/ winterstop

Zomerstop

De zomerstop vindt plaats in de periode mei t/m augustus en dient als herstelperiode van de grasmat van het sportveld. Advies is een periode van ca. 8 tot 12 weken: één week uitvoering van herstelwerkzaamheden, overige periode voor rust/herstel van de graszode.

Wordt de zomerstop gebruikt tbv renovatie van het grasveld, dan is het advies daarvoor een periode van 16 tot 18 weken uit te trekken. Twee weken vóór uitvoering van de werkzaamheden en 14 tot 16 weken voor herstel t.b.v. de vorming van een goede graszode. Vóór bespeling moet de inzet van een renovatieveld goed beoordeeld worden. In verband met de jonge grasmat kan het wenselijk zijn te starten met wedstrijden voor jeugd en/of een beperking in speeluren door te voeren.

Bij het uitvoeren van werkzaamheden moet er goed naar de klimatologische omstandigheden worden gekeken. Uitvoeren van werkzaamheden m.n. onder natte (terrein) omstandigheden werken vaak averechts. Hier geldt het advies 'beter een paar dagen wachten/ later onder goede omstandigheden werken dan binnen de omschreven periode de structuur van de bodem vernielen'. De ervaring leert namelijk dan er anders later grote problemen met een versmeerde bodem kunnen optreden, waardoor in de uiterste gevallen nogmaals een renovatie nodig is.

Doel zomerstop (voor de grasmat):

- Herstel van de graszode van de grasmat.
- Oplossen van cultuurtechnische problemen in de bodem/ constructie.

Lengte van de periode is afhankelijk van een aantal factoren:

- Planning: hoelang is het veld beschikbaar. Dit zou eigenlijk ondergeschikt moeten zijn aan een goed herstel. Deze periode is nu eenmaal bedoeld voor het herstel.
- De mate van beschadiging van de grasmat.
- Uit te voeren maatregelen / beschikbaar budget.
- Klimatologische omstandigheden (heet – koud, droog – nat)
- Herstelmogelijkheden i.v.m. bijvoorbeeld voldoende vocht / beregeningsmogelijkheden

Advies:

- Start vroeg met groot onderhoud voor trainingsvelden/intensief gebruikte velden, want deze vragen vaak om een langere periode van herstel. Daarnaast start men voor het spelen van wedstrijden in het nieuwe seizoen met trainingen.

- Gebruik wedstrijdvelen aan einde van seizoen en aan begin nieuwe seizoen voor trainingen. In die periode (mei en augustus-september) kunnen wedstrijdvelen ook voor trainingen worden ingezet, omdat dat de echte 'groeimaanden' -dus herstelmaanden- zijn voor de graszode. Benut dan m.n. de minder intensief gebruikte zijstroken. Bovendien is het in die periode nog lang licht, zodat er ook 's avonds op die velden kan worden getraind.
- Met name in combinatie met de aanwezigheid van kunstgras kan er gekozen worden voor spreiding van de groot onderhoudperiode, als het gewenst is om ook grasvelden in de zomerperiode te gebruiken. Gebruik deze mogelijkheden.

Werkzaamheden tijdens de zomerstop:

Groot onderhoud grassportvelden (zomer- en najaarsonderhoud)

De meest gewenste samenstelling van de toplaag van de natuurgrassportvelden die met de plaatselijke grondslag zijn gemaakt, is de volgende:

- toplaag vrij van vreemde bestanddelen, zoals grind
- dikte toplaag minimaal : 150 - 200 mm
- M50-cijfer : 180 - 250 µm
- leemgehalte : < 10%
- organische stofgehalte : circa 3%.

Naast de samenstelling van de toplaag zijn andere factoren van invloed op de bespeelbaarheid van een veld, zoals grondwaterstand, profielopbouw, ligging, enz. Bij deskundig regelmatig onderhoud en normaal gebruik zullen de grassportvelden aan het einde van het sportseizoen nog vrijwel egaal en vlak zijn. Toch is het einde van het sportseizoen (vaak mei-juni) het moment om de velden eens goed aan te pakken: te egaliseren, (diep) beluchten, bemesten en doorzaaien, om aan het begin van het nieuwe sportseizoen (meestal medio augustus) weer een mooi gesloten, sterke grasmat te hebben, zodat de velden weer een seizoen mee kunnen.

De volgende werkzaamheden worden onderscheiden:

- verticuteren
- egaliseren en uitvullen van doelgebieden en andere uitgespeelde veldoppervlakten (dressen)
- bezanden
- (diep)beluchten
- bemesten
- doorzaaien

Winterstop

In tegenstelling tot de zomerstop heeft de winterstop niets met herstel van de grasmat te maken. In deze periode vind er geen groei dus geen herstel plaats. Cultuurtechnisch gezien heeft de winterstop op een sportveld juist meer te maken met het tijdelijk staken van het sporten, om de grasmat te sparen in die periode dat er absoluut geen herstel plaatsvindt en/of die periode dat de graszode door de klimatologische omstandigheden versneld achteruit zal lopen.

De winterstop vanuit de voetballerij / KNVB wordt meestal bekeken vanuit de vakantieperiode. Voor de Kerst stoppen we met de competitie om zo begin of half januari weer vrolijk door te gaan met de wedstrijden. Vanuit de kwaliteit van de sportvelden zou deze periode beter willekeurig gekozen kunnen worden, door klimatologische omstandigheden van het moment bepaald. Tijdens een vorstperiode breken de grashalmen onder betreding af en herstel zal pas weer in het voorjaar plaatsvinden. Tijdens opdooi is het helemaal uit den boze grassportvelden te betreden. Doordat het vocht niet door de bevroren grondlagen kan wegtrekken, ontstaat een instabiele bovenlaag die stukgelopen wordt tijdens gebruik. De structuur van de bodem wordt zo vernield.

Werkzaamheden in de winterstop:

Geen!

Vaak wordt in de winterperiode gewerkt met beluchting, slepen, rollen, zodebebanding e.d. Dit zijn eigenlijk allemaal 'paardenmiddelen' die worden ingezet als er een probleem is. Uitvoering van dit soort werkzaamheden in een winterperiode zijn soms noodzakelijk, maar werken meestal mee aan een verdere verdichting van de bodemlagen / verslechtering van de structuur.

Advies:

In het droge najaar, als er nog enig herstel van de graszode is, zorgen voor voldoende beluchting en verschraling inzetten om de winterperiode door te kunnen komen. In de winterperiode zelf volstaan met (handmatig) speelschadeherstel, waarbij bijzondere aandacht besteed wordt aan de meest intensief gebruikte delen van een sportveld.

Doelgebieden vlak houden door terugharken van naar de omgeving verplaatste grond (eventueel aanvullen met schrale grond), handmatig wrikken met een riek, licht verschralen met een paar scheppen zand. Bij uitzondering en in droge omstandigheden machinaal onderhoud met licht materieel uitvoeren. Verder moeten de werkzaamheden zich richten op het terugleggen en aandrukken van de weggespeelde graszode, zo nodig door aanvullen met een weinig schrale grond. Heb verder aandacht voor bestrijding van mollen, konijnen e.d. en herstel de eventuele schade ontstaan door mollen, konijnen e.d.

Rollen van velden alleen uitvoeren als dit noodzakelijk is na een strenge vorstperiode, om de opgevroren zode weer voldoende stabiliteit te geven. Dat rollen pas uitvoeren als de vorst voor 100% uit het veld is en het 'hangwater' voldoende uit het profiel is weggezakt, zodat verdichting in het bodemprofiel/de toplaag wordt tegengegaan.